

Utlåtande 2018: RVIII (Dnr 106-493/2017)

Utveckla och kvalitetssäkra hemtjänsten

Motion (2017:14) av Dennis Wedin (M)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Clara Lindblom anför följande.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige yrkar Dennis Wedin (M) på att äldrenämnden får följande uppdrag. Att utreda kontinuitetsbonus som premierar de utförare som levererar en hög kontinuitet inom hemtjänsten, att utreda möjligheterna att separera städning från hemtjänstens insatser, att utreda möjlighet till profilhemtjänster med tilläggstjänster utöver de beviljade hemtjänsttimmarna och att tillhandahålla utbildning om måltidskvalitet för hemtjänstpersonal via äldrecentrum.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna i Rinkeby-Kista, Skärholmen och Älvsjö samt Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum och kommunstyrelsens pensionärsråd. Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum har valt att inte inkomma med remissvar.

Stadsledningskontoret anser inte att en kontinuitetsbonus behövs eftersom personalkontinuitet redan är ett kvalitetskrav.

Äldrenämnden anser inte att utförare ska premieras för något som är reglerat i lag och avtal/uppdragsbeskrivning men påpekar att det är viktigt att kraven följs upp.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd anser att en uppdelning av hemtjänstinsatser i vård och hemservice skulle påverka personalkontinuiteten negativt. Dessutom anser nämnden att hemtjänstpersonal har andra förutsättningar än en städfirma att upptäcka dolda behov och skapa tillit hos den äldre.

Skärholmens stadsdelsnämnd skriver att vid ett eventuellt införande av kontinuitetsbonus behöver både de praktiska och ekonomiska förutsättningarna noggrant utredas.

Älvsjö stadsdelsnämnd anser att införandet av ramtid inom hemtjänsten redan idag ger möjlighet för den äldre att påverka hur och när insatsen ska utformas och utföras.

Kommunstyrelsens pensionärsråd ställer sig bakom äldreförvaltningens synpunkter och förslag.

Mina synpunkter

Under mandatperioden har ett stort kvalitetsutvecklingsarbete satts igång inom hemtjänsten i staden och arbetet med att införa ramtid pågår. Målsättningen med utvecklingen inom hemtjänsten är att öka den enskildes inflytande över hur och när hemtjänstinsatser utförs samt förbättra samverkan runt den enskildes behov. Det är även ett strategiskt arbete för att professionalisera hemtjänsten. För att klara framtida personal- och kompetensförsörjning behöver arbetsmiljön förbättras, liksom tillgången på närvarande ledarskap, handledning och reflektion.

Vi arbetar också systematiskt med att förbättra personalkontinuitet i hemtjänsten genom att skapa bra förutsättningar för personal och chefer. Personalstrategiska avdelningen samarbetar med äldreförvaltningen i arbetet med att utbilda personal i schemaläggning, en kompetens som är en förutsättning för hög personalkontinuitet. I det nya förfrågningsunderlaget, som är styrande för alla som vill utföra hemtjänst i staden, ställer vi skarpa krav på hög kontinuitet. Vi har även tagit fram en kontinuitetsindikator i budgeten för hemtjänsten. Jag delar inte motionärens syn att stadens ska premiera utförare för att de lever upp till de kvalitetskrav som vi ställer. Alla stadens äldre ska ha rätt till hög kvalitet och hög personalkontinuitet i hemtjänsten. Som flera remissinstanser lyfter i sina svar, skulle en separering

av städning från de övriga hemtjänstinsatserna troligtvis försämra personalkontinuitet.

Redan idag är det möjligt för privata hemtjänstutförare att erbjuda tilläggstjänster mot betalning utöver de beviljade hemtjänsttimmarna. Jag anser därför att det inte finns ett behov att utreda frågan just nu. Det finns även olika former av profilhemtjänst, både i privat och kommunal regi. De vanligaste profilerna är språk och särskilda demensteam. Jag tycker att hemtjänstutförare med en särskild profil fyller en viktig roll för stadens äldre och vi undersöker behovet av att starta fler profilerade hemtjänstteam inom bland annat missbruk och psykisk ohälsa.

Det är viktigt med hög kunskap kring maten och måltidsupplevelsens betydelse för hälsa och välmående bland personalen i äldreomsorgen. Under mandatperioden har Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum haft ett särskilt uppdrag kring nutrition och äldre och genomfört ett flertal utbildningar i ämnet. Utöver det har 222 medarbetare i äldreomsorgen gått utbildningar i kost och måltid genom pengar från vår kompetensutvecklingsfond.

För år 2016 och 2017 öronmärkte vi 3 miljoner årligen av regeringens bemanningspengar för att utöka antalet dietister som är anställda i stadsdelarna. Vi har ambitionen att göra det även för år 2018.

Under år 2018 kommer två koststrategier anställas på äldreförvaltningen. Deras uppgift kommer att bli att intensifiera utbildningssatsningarna för medarbetare inom äldreomsorgen samt samordna och stödja stadsdelsnämndernas dietister. Under året ska vi även revidera stadens kostpolicy inom äldreomsorgen samt uppdatera vårt material som riktar sig till personal.

Med hänvisning till ovan anser jag motionen besvarad.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2017:14) av Dennis Wedin (M) om att utveckla och kvalitetssäkra hemtjänsten

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2017:14) om att utveckla och kvalitetssäkra hemtjänsten av Dennis Wedin (M) bifalls
2. Att därutöver anföra

Det är beklagligt att majoriteten saknar medvetenhet och kunskap om stadens biståndsbedömning. Kritik har framkommit i breda ordalag om biståndshandläggarnas otillgänglighet och den orimliga arbetsbörda som ålagts dem. Därför föreslår Moderaterna en reformering av biståndsbedömningen och ett kvalitetskontrakt, som syftar till att stadens biståndsbedömning ska bli mer tillgänglig och serviceinriktad.

Biståndsbedömningen har blivit mer restriktiv såväl 2015 och 2016 för äldre som vill ha vård- och omsorgsboende. Det är också ytterst problematiskt att det finns stora skillnader vad gäller

avslag och bifall mellan stadsdelarna, såväl servicehus som vård- och omsorgsboenden. Det ska inte spela någon roll var i staden du bor, alla äldre stockholmare ska få en likvärdig och rättssäker prövning. Så förefaller det inte idag.

Flera äldre i 90-årsåldern har med anhöriga fått medial uppmärksamhet och därefter bedömning ändrad. Det är under all kritik att stadens invånare ska behöva rapportera till media om deras situation för att få deras beslut omprövat. Det är inte värdigt en stad som Stockholm. Förtroendet för stadens biståndsbedömning måste återupprättas genom kraftfulla reformer och staden måste säkerställa rättssäkra processer. Därför vill Moderaterna för det första centralisera biståndshandläggningen. Detta för att uppnå en mer likställd biståndshandläggning. För det andra vill Moderaterna se en omorganisation där äldre erbjuds en fast kontaktperson som ansvarar för behov, insatser, uppföljning och eventuell hantering av omprövning gällande biståndsbeslut. Det är viktigt att vi kan ge våra äldre den bästa möjliga servicen, en kvalitativ bedömning och individuell hjälp kring sina valmöjligheter.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 21 februari 2018

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Clara Lindblom

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Johanna Sjö (alla M) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

I motionen tar Dennis Wedin (M) upp att när allt fler äldre bor kvar i det ordinära boendet ställer de också krav på en professionell och välfungerande hemtjänst. Hemtjänsten behöver därför fortsätta att utvecklas, anpassas och bli mer flexibel för att möta det ökande och varierande behovet av insatser. Möjligheterna till profilhemtjänst för målgrupper med särskilda behov, exempelvis funktionsnedsättningar eller demenssjuka bör därför utredas. Det ska vara möjligt för den äldre inom ramen för profilboende att även komplettera insatsen med tilläggstjänster utöver de beviljade hemtjänsttimmarna.

Motionären lyfter fram att hemtjänsten har en viktig roll och den mångfald av utförare som stockholmarna kan välja mellan ska fortsatt bevaras. Samtidigt är det viktigt att fastställa en så hög kvalitet som möjligt. För en bättre kontinuitet inom hemtjänsten bör en utredning tillsättas om hur det kan införas en kontinuitetsbonus till avdelningar som levererar en hög kontinuitet. Vidare menar motionären att för att stärka hemtjänsten ytterligare behöver arbetsbelastningen för hemtjänstpersonal minska, det är viktigt att personal kan fokusera på brukarens vård och omsorg. Hemtjänsten ska därför tydligt delas upp i två delar baserat på biståndsbeslut – omsorg och hemservice. Behövs hjälp med vanliga hushållssysslor ansöker den äldre om att få hemservice och handlar det om stöd och omvårdnad ansöker den äldre om omsorg i hemmet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna i Rinkeby-Kista, Skärholmen och Älvsjö samt Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum och kommunstyrelsens pensionärsråd. Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum har valt att inte inkomma med remissvar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 augusti 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser liksom motionären att det är av yttersta vikt att hemtjänsten ständigt utvecklas och kvalitetssäkras. Genom detta ska den äldre garanteras en hemtjänst av god kvalitet. Likaså är det en förutsättning för att staden ska uppfylla verksamhetsmål 1.7 *Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet*. Nedan lämnar stadsledningskontoret sina synpunkter utifrån motionärens förslag.

Kontinuitetsbonus som premierar de utförare som levererar hög kontinuitet inom hemtjänsten

I budget 2017 fastslås det att det ska ställas höga kvalitetskrav på att stadens utförare av hemtjänst ska ha en hög personalkontinuitet. Detta gäller såväl kommunala som privata utförare. Viljeriktningen i budget 2017 är att personalkontinuitet inom hemtjänsten ska öka och staden arbetar systematiskt för detta genom bland annat schemaläggning och ändamålsenligt nyttjande av personalresurser. I budget 2017 finns det även en indikator för att följa upp kontinuiteten inom hemtjänsten. Eftersom hög personalkontinuitet är ett kvalitetskrav anser stadsledningskontoret att det inte behövs någon kontinuitetsbonus som premierar de utförare som levererar hög kontinuitet inom hemtjänsten. Däremot anser stadsledningskontoret att det är fortsatt viktigt att ställa krav personalkontinuitet och följa upp de krav och indikatorer som finns.

Separera städning från hemtjänstens insatser

Att separera städning från hemtjänstens insatser skulle troligen leda till minskad personalkontinuitet. Likaså har hemtjänstpersonal andra förutsättningar än en städfirma att upptäcka dolda behov och skapa tillit hos den äldre.

Stadsledningskontoret vill också påpeka att det i samband med ett eventuellt övertagande av hemsjukvården kan bli aktuellt att se över vad stadens hemtjänstinsatser ska innehålla.

Profilhemtjänster med tilläggstjänster utöver de beviljade hemtjänststimmarna

Äldrenämndens bild är att det är relativt få äldre som är aktuella för denna typ av hemtjänst och är bosatta runt om i staden, vilket ger ökade kostnader. Vidare har äldrenämnden initierat ett arbete för att skapa en bild av vilket behov som finns och vilka krav som skulle behöva ställas på hemtjänstutförare med särskild inriktning. Stadsledningskontoret anser att frågan om profilhemtjänster bör avvaktas i väntan på att äldrenämnden har en tydligare behovsbild.

Utbildning om måltidskvalitet för hemtjänstpersonal

Det finns i budget 2017 ett direktiv att stadsdelsnämnderna ska samverka med stadens dietister och äldrenämndens koststrateger för att förbättra maten och måltidsupplevelsen i äldreomsorgen. De äldre ska kunna påverka vad som serveras och dialogen med de äldre om deras önskemål ska utvecklas. Stadens kostpolicy med handbok är ett viktigt verktyg i detta arbete. Vidare samarbetar äldreförvaltningen med

äldrecentrum avseende utbildning i mat och hälsa. Stadsledningskontoret anser därför att det redan finns dokumentationen och utbildningar för ge vägledning för en god måltidskvalitet.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 juni 2017 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som sitt yttrande på remissen.

Reservation anfördes av Dennis Wedin m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 15 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Kontinuitet är ett kvalitetskrav och ska inte premieras

Hemtjänstutförarna, såväl privata som kommunal, i Stockholms stads valfrihetssystem, ska utföra insatserna utifrån Socialtjänstlagens kvalitetskrav. En av dessa kvalitetskrav är kontinuitet. Kravet på kontinuitet finns också reglerat i avtalen med de privata utförarna och motsvarande uppdragsbeskrivning för de kommunala utförarna.

Äldreförvaltningen anser inte att utförare ska premieras för något som är reglerat i lag och avtal/uppdragsbeskrivning. Däremot anser äldreförvaltningen att det är viktigt att följa upp de krav som ställs. Som en del i denna uppföljning finns numera en månadsrapport i stadens sociala system, Paraplysystemet. I denna rapport går det att utläsa kontinuiteten för respektive utförare. Finns brister avseende kontinuitet kommer dessa hanteras på samma sätt som andra brister, dvs. genom möjlighet till rättelse. Rättas inte brist kan det bli aktuellt med hävning av avtal.

Möjligt att välja separata städbolag borttaget p.g.a. liten efterfrågan

Valfrihetssystemet för hemtjänst infördes år 2002. Fram till år 2013 fanns möjligheten för kunderna att anlita separata städbolag som ingick i valfrihetssystemet. Denna möjlighet togs bort då efterfrågan från kunderna var liten. I samband med övertagandet av hemsjukvården kan det dock vara logiskt att se över paketeringen av hemtjänstinsatser.

Dialog om profilhemtjänst inledd

Inom äldreförvaltningen finns en påbörjad dialog avseende behovet av att se över möjligheten till profilhemtjänst. Här avses hemtjänst med en särskild inriktning som är svår att tillgodose inom ramen för valfrihetssystemet. Detta bl.a. med anledning av kompetens och kostnader. Vid en särskild inriktning har personalen specialkompetens och erfarenhet mot en målgrupp med någon form av sjukdomsdiagnos eller

funktionsnedsättning. Här ingår inte målgrupper utifrån intresseområde, religion, kultur och språk. De vanligaste typerna av demenssjukdom betecknas inte heller som särskild inriktning. Kunderna är förhållandevis få och bosatta runt om i hela staden vilket också ger ökade kostnader för kringtid i form av transporter.

Äldreförvaltningen har ett samarbete med Äldrecentrum avseende utbildning i mat och hälsa

Måltiden har stor betydelse för den äldres hälsa och välbefinnande. Alla som serveras mat och måltider inom äldreomsorgen ska kunna känna sig trygga med den mat som serveras. Härav har äldreförvaltningen ett samarbete med Äldrecentrum avseende utbildning i mat och hälsa. Det finns också ett framtaget inspirationsmaterial om mat och måltider att ta del av.

Jämställdhetsanalys

Detta tjänstutlåtande har inte bedömts ha någon påverkan på förhållandet mellan könen eller jämställdhet.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 juni 2017 att remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Benjamin Dousa m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i att hemtjänsten behöver utvecklas och anpassas för att möta det varierande behovet av insatser. Många äldre bor kvar i sitt hem länge och flera har stora behov av hemtjänst med specialkunskaper. Stockholms stad har ett stort antal utförare inom hemtjänst. Flera har redan idag speciella team i sin verksamhet inriktade på framförallt demens. Denna utveckling är positiv då spetskompetens inom bl.a. områden som demens och psykiatri behövs. Förvaltningen ställer sig därför positiv till att utreda möjlighet att inrätta speciella profilhemtjänstenheter.

De allra flesta äldre i behov av personlig omsorg behöver även kompletterande hjälp med serviceinsatser. Att dela upp hemtjänstinsatser i olika delar där viss personal fokuserar på vård och vissa på hemservice bedömer förvaltningen skulle påverka kontinuiteten negativt för dessa äldre. I och med att ramtid inom hemtjänsten nu införs i Stockholm kommer beviljade insatser grupperas i huvudområden som serviceinsatser, måltider, personlig omvårdnad. Detaljplaneringen gör utföraren tillsammans med den äldre. Den äldre får på så sätt större möjligheter att bestämma

över dagsaktuella insatser inom ramen för biståndsbeslutet.

Förvaltningen delar inte uppfattningen att separera städning från hemtjänst, dels för att det ger minskad kontinuitet dels för att städhjälp kan vara det första steget att få komma in till en person som motsätter sig behövlig hjälp. Städning kan också ha betydelse för att bryta en isolering och hemtjänstpersonalen har andra förutsättningar än en städfirma att upptäcka dolda behov och skapa tillit hos den enskilde.

Förvaltningen delar uppfattningen att det är viktigt med utbildningar inom måltidskvalitet för äldreomsorgen. Socialstyrelsens årliga brukarundersökning ” Vad tycker de äldre om äldreomsorgen ” som bl.a. mäter de äldres nöjdhet med upplevelse av måltidssituationen har de sista åren visat på en negativ utveckling. De flesta förvaltningar har i nuläget tillgång till dietist som både arbetar med individärenden och utbildar och handleder omvårdnadspersonal. Äldrecentrum arrangerar också i samarbete med äldreförvaltningen utbildningar för att ge äldreomsorgspersonal ökad kunskap om bra mat för äldre och om hur man enkelt kan laga aptitliga och näringsriktiga måltider. När det gäller hemtjänst är det dock viktigt att komma ihåg att till skillnad från de äldre på vård- och omsorgsboende väljer den enskilde själv vad han/hon önskar äta. Men hemtjänstpersonalen kan motivera den äldre att välja bra mat.

Förvaltningen delar också synpunkten om att det är viktigt med kontinuitet i hemtjänsten. Att få träffa samma personal ger förutsättningar för en god omsorg och den enskildes upplevelse av trygghet. Personalkontinuitet ska prioriteras av alla hemtjänstutförare. Krav på kontinuitet finns både i socialtjänstlagen liksom i stadens avtal med privata aktörer samt i stadens överenskommelse med kommunala hemtjänstutförare. Det kan finnas svårigheter att mäta kontinuiteten på ett rättvist sätt. Äldre med stora omvårdnadsbehov över dygnet har av naturliga skäl kontakt med fler personal än den som har ett mindre hjälpbehov med färre insatser.

I stadens budget finns en kontinuitetsindikator för hemtjänsten. Årsmålet är 10 personal per brukare för personer under en 14-dagarsperiod som har två eller flera besök av hemtjänst dagligen. Genom resultaten för indikatorn kan staden få en bild av hur kontinuiteten ser ut inom hemtjänsten.

Förvaltningen ställer sig tveksam till införandet av en kontinuitetsbonus. Om staden ska utreda införandet av en sådan måste också de ekonomiska aspekterna belysas.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2017 att godkänna förvaltningens svar på motionen och överlämna det till kommunstyrelsen.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 6 juli 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer med motionären om att hemtjänsten kontinuerligt behöver utvecklas och anpassas för att möta målgruppens varierande behov av insatser. Stockholms stad har idag ett stort antal utförare inom hemtjänsten där vissa utförare redan har spetskompetens och då framförallt inom demens. Förvaltningen ställer sig positiv till att utreda möjligheterna till profilhemtjänst som ett komplement till den ordinarie hemtjänsten.

Förvaltningen håller med motionären om att en hög kontinuitet är viktig. Krav på kontinuitet finns i socialtjänstlagen, i stadens uppdragsavtal med privata utförare samt i stadens överenskommelse med de kommunala utförarna. Kontinuiteten är svår att mäta och äldre personer med omfattande och stora omvårdnadsbehov möter ofta fler personal än de personer som har färre insatser. Inför ett eventuellt införande av kontinuitetsbonus behöver det noggrant utredas både de praktiska och ekonomiska förutsättningarna.

Förvaltningen ser vissa problem med att separera städningen från övriga hemtjänstinsatser. Dels kommer införandet av ramtid inom hemtjänsten leda till att beviljade insatser delas in i ett antal huvudområden. Detaljplaneringen gör sedan hemtjänstutföraren tillsammans med den enskilde. Den enskilde kommer därmed få ökade möjligheter att själv bestämma över de dagsaktuella insatserna inom ramen för biståndsbeslutet, vilket inte skulle vara praktiskt möjligt vid en uppdelning av insatserna.

Förvaltningen ställer sig positiv till utbildningar inom måltidskvalitet för äldre personer. De allra flesta förvaltningar samarbetar idag med olika typer av dietister för att öka kunskapen om bra mat för äldre personer. Medarbetare i hemtjänsten ställs dagligen inför utmaningar som handlar om den enskildes kost och måltider. I jämförelse med ett vård- och omsorgsboende så väljer den enskilde med hemtjänstinsatser själv vad och när brukaren vill äta. Däremot så kan hemtjänstens medarbetare med rätt kunskaper motivera brukaren att göra bra och näringsriktiga matval.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2017 att överlämna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Stefan Johansson m.fl. (alla S), Viktor Morawski m.fl. (båda MP), Emelie Roxby-Schüsseleder (V) och Malin Ericson (FI), *bilaga 1*.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 juni 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Älvsjö stadsdelsförvaltning ser att andelen äldre som väljer att bo kvar hemma ökar och att det finns en stor variation inom gruppen. För att möta de äldre ger förvaltningen information om vilka insatser som finns och vilken hjälp och stöd de äldre kan få från stadsdelsnämnden samt information om vilka hemtjänstutförare den enskilde kan välja mellan, såväl privata som kommunala.

Förvaltningen ser positivt på att utreda förslaget om att skilja serviceinsatser från omsorgsinsatser som utförs av undersköterskor eller annan adekvat utbildad hemtjänstpersonal. I staden har det redan tidigare diskuterats att exempelvis införa ett enklare utredningsförfarande för beslut om serviceinsatser. Redan idag finns det hemtjänstutförare som profilerar sig inom olika områden, såsom språk, demens etcetera. Förvaltningen ser positivt på att flera utförare profilerar sig och att äldreförvaltningen med fördel kan titta på frågan och se på vilket sätt detta kan uppmuntras vid upphandling av hemtjänst, särskilt för målgruppen personer med funktionsnedsättning.

Införandet av ram-tid inom hemtjänsten ger redan idag möjlighet för den äldre att påverka hur och när insatsen ska utformas och utföras. Vad gäller tilläggstjänster ser förvaltningen det som viktigt att biståndsbedömningen alltid utgår från den enskildes faktiska individuella behov och att särskilda behov ska inrymmas i de biståndsbedömda insatserna.

Hög personalkontinuitet, anser förvaltningen, är en grundläggande förutsättning för att driva hemtjänst. Det är därför viktigt att i samband med avtals- och verksamhetsuppföljningar följa upp att detta efterlevs.

Vad gäller måltidssituationen är varje hemtjänstutförare själv ansvarig för att informera/kompetensutveckla sin personal, dock ser förvaltningen positivt en genom äldreförvaltningen anordnad sammanhållen utbildning.

Kommunstyrelsens pensionärsråd

Kommunstyrelsens pensionärsråds yttrande daterat den 13 juni 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunstyrelsens pensionärsråd ställer sig bakom äldreförvaltningens synpunkter och förslag.

Reservationer m.m.

Äldrenämnden

Reservation anfördes av Dennis Wedin m.fl. (alla M) enligt följande.

Att tillstyrka motionen
Att därutöver anföra följande:

Moderaterna har sedan länge påtalat problemet med bristande kontinuitet inom hemtjänsten. Det skapar en otrygghet och vi har därför presenterat förslaget om kontinuitetsbonus för de verksamheter som visar på bra och fungerande arbetssätt där man uppnår en ökad kontinuitet. Äldreförvaltningen anser inte att utövare ska premieras för kontinuitet då detta är reglerat i lag och avtal/uppdragsbeskrivning. Istället vill man följa upp de krav som ställs på samma sätt som andra brister genom möjlighet till rättelse. Om så inte sker kan det bli aktuellt med hävning av avtal. Moderaterna anser att bristerna inte åtgärdas i tillräcklig takt och att både piska och morot kan skapa ett tydligare resultat. Därför bör en kontinuitetsbonus införas.

Vad gäller att utreda möjligheten att separera städning från hemtjänstens insatser för att minska belastningen på hemtjänstens personal så att dessa kan fokusera på äldres vård och omsorg, är förvaltningens svar otillfredsställande. Detta skulle leda till att hemtjänstpersonal i högre utsträckning får ägna sig åt omsorg och omvårdnad. Vi yrkar därför fortsatt på att möjligheten att separerar städningen utreds.

Moderaterna välkomnar att äldreförvaltningen påbörjat en dialog vad gäller behovet att se över möjligheten till profilhemtjänst och vidhåller att yrkandet om att profilhem tjänster med tilläggstjänster utöver de beviljade hemtjänsttimmarna utreds i enlighet med förslaget. Gällande kvaliteten på måltiderna för äldre med hemtjänst behöver det bli bättre än idag. Moderaterna har i sitt budgetförslag för 2017 budgeterat 3,6 miljoner kronor för utbildning kring måltidskvalitet för hemtjänstpersonal via Stockholms läns Äldrecentrum.

Även om det är positivt att det finns ett framtaget inspirationsmaterial om mat och måltider att ta del av kvarstår fortfarande en hel del övrigt att önska vad gäller måltidernas kvalitet. Det befintliga samarbetet med Äldrecentrum avseende utbildning i mat och hälsa är därför inte tillräckligt och därför yrkar vi enligt förslaget på en utökad utbildning om måltidskvalitet för hemtjänstpersonal.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Benjamin Dousa m.fl. (alla M) enligt följande.

Att tillstyrka motionen.

Att därutöver anföras följande.

Äldreförvaltningen anser inte att utövare ska premieras för kontinuitet då detta är reglerat i lag och avtal/uppdragsbeskrivning. Istället vill man följa upp de krav som ställs på samma sätt som andra brister genom möjlighet till rättelse. Om så inte sker kan det bli aktuellt med hävning av avtal. Vi anser att bristerna inte åtgärdas i tillräcklig takt och att både piska och morot kan göra att brister åtgärdas snabbare. Därför bör en kontinuitetsbonus utredas.

Vad gäller att utreda möjligheten att separera städning från hemtjänstens insatser för att minska belastningen på hemtjänstens personal så att dessa kan fokusera på brukarens vård och omsorg, anser vi förvaltningens svar vara otillfredsställande. Att något togs bort på grund av liten efterfrågan 2013 betyder inte att frågan inte bör utredas om förhållanden ändras. Vi yrkar därför fortsatt på att möjligheten att separerar städningen utreds.

Vi välkomnar att äldreförvaltningen påbörjat en dialog vad gäller behovet att se över möjligheten till profilhemtjänst och vidhåller att yrkandet om att profilhem tjänster med tilläggstjänster utöver de beviljade hemtjänststimmarna utreds i enlighet med förslaget.

Även om det är positivt att det finns ett framtaget inspirationsmaterial om mat och måltider att ta del av kvarstår fortfarande en hel del övrigt att önska vad gäller måltidernas kvalitet. Det befintliga samarbetet med Äldrecentrum avseende utbildning i mat och hälsa har inte förslagits och därför yrkar vi enligt förslaget på en utbildning om måltidskvalitet för hemtjänstpersonal.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Stefan Johansson m.fl. (alla S), Viktor Morawski m.fl. (båda MP), Emelie Roxby-Schüsseleder (V) och Malin Ericson (FI), enligt följande.

Majoriteten bifaller förvaltningens förslag till beslut. Det är positivt att många äldre får möjligheten att bo kvar hemma och att de ges gott stöd.

I den motion som kommer från Moderaterna föreslår Dennis Wedin att utförare ska tillåtas komplettera sina insatser hos brukare med tilläggstjänster utöver de beviljade hemtjänststimmarna. I förfrågningsunderlaget för rådande hemtjänstupphandling för Stockholm stad (5.1.1-395/2017 från 2017-04-25) står det på sid 2 att utföraren har rätt

att erbjuda så kallade tilläggstjänster till den enskilde. Det är positivt att Moderaterna i efterhand ansluter sig till befintligt avtal.

Vidare föreslår motionsskrivaren att en kontinuitetsbonus ska införas till avdelningar som levererar hög kontinuitet. Majoriteten är överens med motionären om vikten av kontinuitet inom hemtjänsten, det är därför det ställs krav i upphandlingen av tjänster att ”insatserna ska ges med personal-, tids- och omsorgskontinuitet” (s. 16 i ovan nämnt förfrågningsunderlag). De utförare som arbetar åt Stockholms stad ska självklart uppfylla gällande krav, och då även få betalt enligt avtal. Vi anser dock inte att man ska betala företag en extra bonus för att leverera en redan avtalad tjänst.